

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník 87

Číslo 53

30. prosince 2007

Cena: 6 Kč

ZAMYŠLENÍ KE KONCI ROKU 2007

Sestry a bratři, opět se blíží ke konci jeden rok. Z hlediska našeho osobního života to znamená velmi mnoho. Vždyť co všechno jsme v něm prožili! Ale z hlediska času kosmu a Bohem stvořeného vesmíru je to jen zanedbatelný okamžik. Uplynutí roku a jeho závěr nám připomíná, že vše v tomto světě má svůj konec ve smyslu dovršení a cíle. Poslední cíl a smysl stvořeného světa i našeho lidského života nám poodhalil Ježíš Kristus a vnímáme jej vírou. Cílem je Boží království v plnosti a dokonalosti a naše účast na něm.

Konec starého občanského roku není závěrem a cílovou čarou. Je jen časovým předělem, je rozhraním, je prahem. Vstupujeme jen do nového kola náročného závodní dráhy, když opět jedno kolo je již za námi. Život křesťanů na této zemi se podobá běhu na závodní dráze. Jak toto obrazné přirovnání užil apoštol Pavel: „Běžím k cíli, abych získal nebeskou cenu, jíž je Boží povolání v Kristu Ježíši“ (Fp 3,14). A současně říká: „Zapomínám na to, co je za mnou, upřen k tomu, co je přede mnou“ (Fp 3,13). Křesťan jako závodník nemůže myslet jen na to, co již uběhl, co má za sebou. Nesmí si říkat, jak je dobrý a co všechno dokázal. Vždyť závod ještě trvá. Nic není vyhráno, nic není vybojováno s konečnou platností.

Závodník nemůže myslet ani na únavu. Vždyť se může stát v běhu jako v životě, že člověk si myslí, že

už je unaven, vyčerpan, že už nemá dostatek sil, ale pak se dostaví nová síla, projeví se nová schopnost zápasit, jak se říká, "chytne druhý dech". Naopak někdy se domnívá, jak je plný síly, co všechno ještě zmůže, a náhle pocítí, jak síly ubývají.

Závodník nemůže myslet ani na diváky, kteří ho obklopují. Nezáleží na tom, jak se na něho druzí lidé dívají, jak mu fandí a nebo naopak křičí proti němu. Je samozřejmě sympatické, když diváci vyjadřují sympatie, když diváci vyjadřují nahlas svou přízeň, ale není to rozhodující pro výsledek v běhu. Přízeň diváků je proměnlivá.

Závodník běží úspěšně podle apoštola tehdy, když má na zřeteli jen cíl. Určuje správný směr běhu a dodává síly. I my máme mít před očima cíl.

Jenomže pocítujeme, jak je od nás cíl vzdálen. A teď nemyslím jen naše různé lidské cíle, které jsme si vytvořili během roku a snažíme se je naplnovat s větší či menší úspěšností. Tím cílem je náš život podle Božího plánu, podle jeho záměru a podle jeho cíle. Takový život, který se podobá životu Ježíšovu. K takovému životu nás Bůh povolal. K tomuto Bohem vytyčenému cíli v církvi i my jako jednotlivci máme hodně daleko. I apoštol Pavel – a taková to byla osobnost víry – říká: „Nemyslím si, že bych již byl u cíle nebo dosáhl dokonalosti...“ (Fp 3,12). K dokonalosti máme hodně daleko. Chybou je, když si člověk myslí, že je dokonalý.

Co se zdá lidsky dokonalé, perfektní, bezvadné, nakonec se ukáže, že to tak skvělé a bezchybné není. My pocítujeme nedokonalost. Žijeme v nedokonalosti. Náš svět je nedokonalý, církev a její představitelé jsou nedokonalí, my sami jsme nedokonalí. Právě proto nám Bůh nabízí nový čas, protože máme co zlepšovat a o co usilovat. Nemáme vzdávat běh, i když se na dráze objevují stále nové a nové překážky, i když se nám zdá cíl nekonečně vzdálený. Během celého roku se máme osvědčit ve své

víře a běžet podle pravidel. Cíl za to vše stojí.

Mohlo by se zdát, že všechno, co bylo v minulosti, má být podle apoštola Pavla zapomenuto. Vždyť přece říká: „...zapomínejte na to, co je za mnou...“ (Fp 3,13). Jen to, co je budoucí, má význam. Ne, apoštol Pavel také praví: „K čemu jsme již dospěli, toho se držme“ (Fp 3,16). Nezačínáme na „zelené louce“. Je na co navázat. Je z čeho vyjít. Jak ze zkušeností druhých lidí, tak i ze zkušeností vlastních. Získali jsme v mi-

nulosti i v uplynulém roce mnohé cenné zkušenosti. Možná jsme udělali nějaký chybný krok, a pak jsme si to uvědomili a vrátili jsme se na dobrou cestu. Možná se nám něco podařilo a my máme důvod být za to vděční. Mnohé zůstalo nedokončeno a v tom je třeba pokračovat v novém roce. I hořké zkušenosti uplynulého roku měly svůj význam pro naši duchovní cestu správným směrem k cíli.

Tomáš Butta,
bratr patriarcha

POHÁDKY – DUCHOVNÍ POTRAVA JEN PRO DĚTI?

Chtěli sběratelé pohádek jen potěšit své ratolesti anebo je v jejich činnosti hlubší a širší záměr? Jisté je, že největší radost z pohádek mají dnes (v určitém věku) děti a taktéž i my, pokud se nám podaří nějaký ten pozitivní moment z pohádky jako příklad přenést do jejich všedního života. A právě tato propojenost pohádky s reálným životem vedla v minulosti jejich sběratele k hlubšímu zamyšlení se nad smyslem zázračných, fantastických, často až silně hyperbolických jevů, které tvořily vlastní jádro pohádky.

Když k problematice přistupujeme z literárního hlediska, je nutné to umístit do období romantismu, kdy se probouzelo národní povědomí a spisovatelé jakož i historici začali hledat kořeny vlastního národa. To se ukázalo nejmarkantněji v zájmu o vlastní historii a ve snaze o uzákonění spisovného jazyka (v Německu to byli bratři Grimmové, v Rusku se stal za-

kladatelem spisovného jazyka Puškin, v Čechách se stal o národní povědomí F. Palacký a u Slováků se o to snažila Štúrova škola).

Zkoumáním historických kořenů narazili bratři Grimmové i na problematiku pohádky. Jejich zásluhou se začala prosazovat v 19. století jako literární pojem, protože zjistili, že pohádka nebyla původně určena dětem. Je to vlastně nejstarší forma původní ústní slovesnosti a sehrála velkou roli v ústní tvorbě všech národů v rozličných vývojových etapách. Vyjadřuje světonázor lidu a jeho vztah ke skutečnosti. Žije staletí, šíří se ústním podáním a mění se podle toho, jak se mění skutečnost, ze které se pohádka rodí.

Podrobnější zkoumání a zapisování pohádek začalo v 19. století právě zásluhou německých vědců a sběratelů – bratrů Grimmových, zakladatelů

Dokončení na str. 3

VAŠE CESTY NEJSOU CESTY MOJE

Občas se stane, že se v ČZ objeví článek, který podněcuje k zamyšlení. Nevím, jestli na článek, který napíše duchovní, může svou úvahou navázat laik, ale článek z pera sestry farářky Marty Silné mě k tomu inspiroval, a tak se toho odvažuji. Také proto, že jsem měla tu čest se sestrou Martou urazit kus cesty víry ve stejné diecézi.

Oni totiž ti, kteří se o nic nepokusili, nemají co hodnotit a nemohou tedy být nad svým dílem zklamáni. Ale jestli jsem svědectví s názvem "Nezůstane kámen na kameni" pochopila dobře, pak si sestra Marta nestěžuje, že se jí celkem nedařilo to, co zamýšlela, ale chtěla říci v podstatě to, co je v názvu článku mého, a taky to, že je člověk ve všem závislý na Bohu. A sestra Marta tohle ví. Možná, že někteří jiní to však nevědí. Jestliže napsala, že se nezdařilo to neb ono proto, že do toho dávala svou energii a ne tu Boží, ono to tak nemusí být. Ona zasévala, jak nejlépe uměla - ze srdce, horoucně. A není konec všem dnům. Člověk zasévá, ale Bůh dává vzrůst. Třeba

v těch zdánlivě ztracených jen to sítě bude klíčit mnohem déle, než jak my si představujeme. V určitém okamžiku je s naší prací konec. Už prostě nemůžeme dále a více. Jednou někdo v ČZ také napsal větu (autor necht'promine, že jsem si jeho jméno nezapamatovala): "Tam, kde člověk končí, Bůh teprve začíná." Sestra Marta vykonala práci, kterou měla, na její dílo, bude-li chtít, naváže už Bůh sám. Zvlášť, když ona nerezignuje a o ty lidi, o něž zápasila, bude modlitebně zápasit dál. Nejdůležitější vždycky je, aby nám neustydlo srdce pro věc, do níž jsme se pustili. Nesmíme však také zapomínat svou sílu pro to hledat u Pána, v jeho veliké moci.

Jsem moc ráda, že žiju v době, kdy je Písmo dostupné i všemu prostému lidu. Tak máme možnost všichni dělat všechno stejně jako kněží. Věřit, o víru zápasit, pro víru hledat a pomáhat zachraňovat lidi a ukazovat jim cestu ke spáse. K tomu máme dokonalý "návod k použití" v Bibli. A tak vás vyzývám, sestry a bratři, kdo Bibli nečtete, čtěte ji! Konfron-

tuje neustále všechno, co děláte se slovy Bible. Pro každou situaci, pro každou otázku je v ní řešení a odpověď. Zkuste a uvidíte. Už druhým rokem si obstarávám z ECM "Ranní chvílky", možná, že i někomu dalšímu by mohly ty každodenní krátké úvahy prosvětlovat tmou všedních dnů tak jako mně. Doporučuji všem.

Závěrem uvedu jednu větu, kterou jsem přečetla někde na internetu. Často si tou větou "dobrým baterky". Možná to pomůže i někomu dalšímu. Ta věta zní: "Křesťanský učedník nemusí dělat vůbec nic jiného, než si pohlídat přítomnost Ducha ve svém srdci až do konce svých pozemských dnů." Kéž by tento Duch, Duch Kristův nám každému ukazoval, jak to ohlídání prakticky provádět ve všech našich životních situacích. Ale chce to především prosit. Ze všech sil upřímně prosit, aby se Bůh k našemu úsilí přiznal svou pomocí. Myslíte, že když to budeme dělat, zůstanou naše sbory prázdné?

Květuše Červená

**Do nového roku 2008
přeje hojnost Božího požehnání
všem čtenářům
redakce**

Malé úvahy o toleranci 11.

Jsem pro ekumenu. Jak by také ne! Je zcela neoddělitelně spojena s mým životem, neboť můj manžel byl spoluautorem Českého ekumenického překladu Bible a měl tedy řadu osobních přátel v různých církvích. Jeden z nejbližších byl katolický farář Jaroslav Janoušek z Lub u Chebu, který nikdy neodolal pozvání na moje tvarohové meruňkové knedlíky.

Také naše pohostinná fara v Karlíně se často stávala útočištěm lutheránských farářů a jejich rodin z NDR. Sama jsem si i určitý čas dopisovala se slovenským katolickým profesorem z Neapole Štefanem Porúbčanem, kterého jsem poznala v dubnu 1968 v Římě a který hluboce zklamán politickým vývojem u nás se nakonec uchýlil do kláštera v Innsbrucku, kde také zemřel. Dvakrát nás rovněž navštívil v Praze i katolický profesor Antonino Minisale z Catanie. My dva jsme si báječně rozuměli. Jeho němčina byla totiž stejně mizerná jako ta moje.

V roce 1968 jsem se sama významně podílela na organizaci velmi úspěšného festivalu křesťanských songů, který probíhal v našem chrámu biskupa Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze pod patronací časopisu Obroda a byl tenkrát (světe div se!) dokonce přenášen televizí.

Je pravda, že v době socialismu měly potlačované církve k sobě navzájem mnohem blíže než v současnosti. Je dobře, že tato činnost pokračuje, i když - přízně se tomu - je vzájemná spolupráce poněkud rozpačitá. Je samozřejmě, že jsou mezi námi věroučné rozdíly. Pochopitelně, kdyby nebyly, mohla by být jenom jedna církev. Skutečnost je ale jiná, a tak se musíme navzájem respektovat. Církve by se pak neměly mezi sebou povyšovat, ani se navzájem snižovat. Měly by si být vědomy vlastních chyb i předností těch druhých. Pokud se kolem sebe rozhlédnu, vidím, jak chytře se církve od sebe navzájem učí a jedna od druhé přejímají různé, dosud neobvyklé, formy práce. Je to tak dobře. Skoro by se dalo říci, že se církve určitým způsobem navzájem reformují.

Co mne však zlobí a čeho jsem poměrně dost často svědkem, jsou tzv. "zlí jazykové". Jedovaté poznámky v tisku, rozhlasu i televizi, ba i mezi průvodci památek o tom, jak husité všechno rozbili, vypálili a zničili - i když je to mnohy v rozporu s historickou skutečností - snáším poměrně dost těžko. Ano, je pravda, že některé byly zničeny. Zvláště, když třeba klášter byl zásobárnou a lazaretem pro nepřátelská vojska. Tak to chodí, válka je přece válka. V současné době ale, pokud se nemýlím, snad máme mír.

Jindřiška Kubáčová

ZATÍMCO MY PLÁNUJEME, BŮH SE TIŠE USMÍVÁ

Když si člověk na Zemi něco plánuje, tak se Pán Bůh na nebi tiše usmívá... Všichni jistě znáte toto lidové pořekadlo. Naučila mne ho moje babička a ona ho umí zase od své babičky. Myslím, že je platné od chvíle, kdy se stal člověk člověkem a začal chodit po Zemi se svým velikým darem - svobodou rozhodování.

Stále slyšíme nové a nové hlasy po obnově naší církve. Vypracovávají se systematické plány o tom, jak a kde začít. Někdo mapuje terén, jiný maluje procentuální grafy, další se snaží pochytil něco od ostatních církví. Všichni pak máme bratrsky společně, že chceme dosáhnout stejného cíle: církve, ve které se bude zrcadlit Boží tvář, která bude objímat Otcovskou náručí všechny stávající i nově přichozí, která bude duchovním domovem mnohých lidských duší.

Je jistě dobré přemýšlet a rozumně plánovat. Nesmíme však zapomínat na to, z čeho církve vzniká a z čeho

je: totiž z Ducha Kristova. Proto než začneme cokoli plánovat, prosme ve svých modlitbách o pomoc a podporu. Ptejme se, hledejme, rozjímáme, tučme a zase prosme. Dejme prostor pro vedení Ducha Božího a neutlumme ho našimi nedokonalými plány. A hlavně nezapomeňme, že každý z nás začal malými, nepatrnými krůčky, a teprve potom mohl udělat velké kroky.

Někdy se stává, že nám vysoké cíle zastírou vidění těch nejobyčejnějších věcí. Přemýšlíme nad evangelizací davů, ale nevidíme člověka, který se krčí v zadní lavici kostela a hledá odpovědi na své otázky. Potkáme jiného, který je nešťastný z nějaké nelehké životní situace, ale my mu nedokážeme podat pomocnou ruku, spěcháme totiž na ekumenickou konferenci o pomoci bratrům a sestřím v Africe...

Bože, dej nám malou víru, neboť ona je někdy větší než ta velká!

Aleš Toman, Žamberk

Z kazatelského plánu

1. NEDĚLE PO VÁNOCÍCH

Já jsem tvá pomoc, je výrok Hospodinův, tvůj vykupitel je Svatý Izraele.

Iz 41,13

První čtení: Ž 71,16-18

Druhé čtení: Iz 63,7-9

Evangelium: L 2,29-32

K obětování: 1 J 2,24-25

K požehnání: Oz 13,4

PŘEČTĚTE SI V BIBLI

Náš církev náleží k reformačním církvím, které mají za základ zbožnosti Písmo svaté. Ale v některých našich náboženských obcích se bohužel nekonají biblické hodiny. Proto postupně předložíme několik programů pro ty věřící, kteří se doma sami chtějí s Bibli. Věříme, že tato četba je bude inspirovat k zamyšlení a modlitbě.

(Pokračování z minulého čísla)

3. Třetí zásada praví: Bohatství se stane požehnaním, když je něčemu subordínováno, podřízeno. Samo o sobě není špatné. Bible neříká: „Peníze jsou kořenem všeho zlého,“ ale říká: „Kořenem všeho toho zla je láska k penězům.“ (1 Tm 6,10). Záměrný člověk si myslí, že se může vykoupit z každé situace. Nepotřebuje Boha. Bankovní účty a drahocennosti v trezoru mu jej nahradí. Pro bohatce jsou materiální věci a peníze "konkurencí spásy". Bohatství se mu stane měřítkem, jeho jedinou touhou, jedinou zbraní, kterou čelí životu. Pořizuje si jednu radost za druhou a plánovitě zvyšuje svůj luxus. Hmotné statky jsou zdrojem jeho sebevědomí, uchvátí místo, které by měl obsadit jen Bůh. Na druhé straně finanční prostředky mohou představovat dobro, pokud jsou ve služebné roli: zabezpečí rodinu a umožní pomáhat druhým lidem, trpícím a nešťastným. Vskutku záleží především na tom, jak se svým majetkem zacházíme.

(s použitím výkladů Williama Barclaye)

***

Dvě otázky nad majetkem

Matouš 6,24 - pokračování výkladu
1. První otázka zní: Jak člověk přišel ke svému bohatství? Mohl jej získat buď čestně nebo nepoctivě. Georg Macdonald vypravuje o venkovském obchodníkovi, který velmi zbohatl. Kdykoli měřil látku, měřil ji vždycky s oběma palci uvnitř míry. Tak dostal každý kupující menší kus látky, než za jaký zaplatil. A obchodník tak ubral vždycky kus své duše a vložil jej do pytle se stříbrem. Člověk může

obohatit svůj bankovní účet za cenu, že ožebračí svou duši.

Majetek je možné získat i tak, že člověk promyšleně zničí slabšího soupeře. Pak je jeho úspěch založen na pádu někoho jiného. Dosáhne vyššího postavení tím, že jiného člověka odstraní z cesty. Hmotné statky lze rozmnožovat tak, že člověk stále zvyšuje své nároky. Robertson Nicole se narodil na faře na severovýchodě Skotska. Jeho otec měl jednu vášeň - kupoval a četl spousty knih. Byl knězem a nikdy neměl větší příjem než 200 liber za rok, což nebylo moc. Ale nashromáždil největší soukromou knihovnu ve Skotsku, která čítala 17 000 svazků. On ty knihy nepoužíval ve svých kázáních. Prostě je chtěl mít a číst si v nich. Když mu bylo čtyřicet, oženil se s dívkou, které bylo čtyřadvacet. Za osm let zemřela na tuberkulózu. Z rodiny pěti lidí jen dva se dožili více než dvaceti let. Ohromné množství knih naplňovalo každou místnost a každou chodbu v domě. Byla to radost pro jejich sběratele, ale zabilo to jeho ženu a jeho rodinu. Jsou hmotné statky, které lidé získají za příliš vysokou cenu.

2. Jak člověk svůj majetek využívá? Může tak činit různým způsobem.

Vůbec jej nemusí používat. Takový shánlivý člověk je šťastný z pouhé skutečnosti, že ty věci má a že jsou jeho. Jestliže takové bohatství leží ladem, úplně bez užitku, nemá to dobré konce. Člověk své finanční prostředky může využívat docela sobecky. O vyšší příjmy usiluje jen proto, aby si pořídil větší auto, novou modernější televizi a dražší dovolenou. A stane se i to, že člověk svůj

majetek užívá vysloveně se zlým úmyslem k nekalým účelům. Mnohý mladý člověk omámený nabízenými penězi se dopustí špatností, hříchu, zločinu, které by jinak nespáchal. Peníze představují pokušení. Zkažený boháč může svými tisíci, statisíci a miliony zkazit a zničit další lidi. To je v Božím pohledu veliký hřích.

Předložili jsme si různé způsoby využití financí a hmotných statků. Mnohé se ukázaly jako negativní a zhoubné. Závěrem si zopakujme ty, které jsou kladné. Rozumné zacházení s penězi zabezpečí rodinu, zaručuje nezávislost a dovoluje učinit i druhé lidi šťastnými. K majetku by měla patřit štedrost. V duchu Pána Ježíše by část financí měla být určena lidem, kteří jsou v nouzi, strádání a neštěstí, těm, kdo mají hlad, nemají přístup k vodě, nemají co na sebe a pro chudobu se nedostanou ke vzdělávání. Apoštol Pavel zmínil Ježíšův výrok, který ostatní svědkové zapoměli zaznamenat. V ekumenickém překladu zní: „Blaze tomu, kdo dává - ne tomu, kdo bere.“ Kraličtí ten výrok přeložili: „Blahoslavenější jest dáti nežli bráti.“ (Sk 20,35) A je třeba dodat, že nejvíc dobra přinese takový dar, který je věnován na Boží věc - aby sbory mohly zvětávat, aby Boží slovo přišlo k lidem, aby se evangelium šířilo po světě. Pak budou lidé také správně zacházet se svým bohatstvím.

(William Barclay: The Daily Study Bible, The Gospel of Matthew, Díl I., The Saint Andrew Press Edinburgh, 1. vyd. 1956, revid. vyd. 1975, 6. reprint 1986)

Jiřina Kubíková
(pokračování příště)

Nad Písmem

SILVESTROVSKÉ ROZJÍMÁNÍ

L 12,35-40

Poslední den v roce tráví lidé různě. Jedni oslavují, že je jeden rok zase za nimi, druzí se plánují chovat tak, jakoby šlo o jakýkoli jiný den, třetí přemýšlejí o uplynulém čase a dávají si předsevzetí do budoucnosti. Jak se k tomu hodí slova Pána Ježíše: „Buďte bdělí a vaše lampy ať hoří...?“ Představme si tu situaci. Pán odchází na svatbu a uloží nám, abychom s rozsvícenou lampou čekali, až se vrátí. Slibuje, že najde-li nás bdící, posadí nás ke stolu a sám nás bude obsluhovat. Je to opravdu lákavá nabídka! První čas bdění nám snadno ubíhá. Lampa svítí, oleje máme ještě dost a spát se nám ani nechce. Jak čas plyne a Pán nepřichází, je čím dál tím těžší zůstat vzhůru a začíná se nás zmocňovat ospalost. A začneme sami sebe přesvědčovat - chvilinku si zdřímnu, snad se zrovna nic nestane, vždyť tělo je tak slabé... Nakonec tvrdě usneme, lampa dohoří a Pán k nám nenajde cestu.

S vírou je to podobné. V dětství přijímáme všechno, v dospívání přidáváme horlivost, ale v dospělém věku nás často zmáhají zcela jiné problémy. Pak zůstáváme bdělí sotva v neděli tu hodinku při bohoslužbách. Stejně tak první křesťané byli horliví, protože si mysleli, že se Pán Ježíš každou chvíli

musí znovu vrátit. Jak čas ubíhal a on s příchodem stále otálel a otálil, začali jsme se přesvědčovat, že tělo je tak slabé, že si potřebuje aspoň chvilku odpočinout a nabrat síly k novému čekání. Zůstaly často jen rituály a budo- vy, kde se můžeme scházet. Lampy už dávno dohořely a olej nikdo neshání. Někdy jsou lampy alegoricky vysvětlovány jako Písmo svaté a olej je Duch svatý, který dává pochopení mrtvé literě. Kde jsou naše lampy? Často netknuté leží v knihovnách, vnímáme je jako pěknou beletrii a nezřídka po nich saháme, jen když je nám opravdu zle. Mnohdy už ani nevíme, kam dojít pro olej.

Přece jen jsou však mezi námi výjimky, které se snaží udržovat celému společenství lampy stále hořící. Nemyslím však v tuto chvíli naše duchovní ale opravdu staré lidi, kteří nevynechají jediné bohoslužby, ani jedny biblické hodiny. Ti už se dokázali probudit a posledního času využít k bdění před rozdělením. Nemyslí přitom tolik na sebe ale na své rodiny, na celou církev. Snad proto nacházíme ve sborech a modlitebnách všech církví většinu lidí z té nejstarší generace. Pán Ježíš už možná stojí za dveřmi a bude po nás chtít službu nebo nás možná bude chtít jen pozvat ke svému

stolu. Jenže ta největší část církve - lidé ve středním věku, kdy si sami připadají neaktivnější v životě, vůči přicházejícímu Pánu Ježíši spí. Při každoročním bilancování si možná už ani nevzpomenou na to, že Pán Ježíš může kdykoli přijít a oni se možná probudí, začnou hledat lampy a zjistí, že olej už dávno vyschl. Zaslouží si, aby je pozval ke stolu a sám je obsluhoval? Velkou nadějí jsou však ti naši stařečkové ve sborech, jejichž lampy hoří jasným plamenem, kteří mají v srdcích tolik lásky, že se za nás i za církev stále dokáží přimlouvati.

Helena Bastlová

Pane Ježíši, přiznáváme, že na tebe nepamatujeme, že si tvou milost často chceme opatřit jen za hodinu v neděli. Už nemáme tu dětskou radost z Božího slova, protože jsme si příliš zvykli. Děkujeme ti za naše nejstarší sestry a bratry, kteří v naší církvi stále udržují lampy hořící, abys i k nám našel cestu.

POHÁDKY – DUCHOVNÍ POTRAVA JEN PRO DĚTI?

Dokončení ze str. 1
germanistiky ve smyslu jazykovědy a autorů souboru německých lidových pohádek (Kinder und Hausmärchen). Tato sbírka dala podnět ke vzniku dalších sbírek lidových pohádek a tím začal i jejich teoretický výzkum. Bratří Grimmové vypracovali první vědecké principy bádání tohoto žánru a nelze přehlédnout, že právě tato skutečnost podnítila badatelskou pozornost v různých krajinách Evropy i mimo ni. Zajímavé při tom je, že se pohádka vyznačuje silnými internacionálními vlastnostmi a její náměty a poetika podléhají národním momentům jen málo. Tak jsou si např. evropské lidové pohádky ve způsobu zpracování, tedy svým stylem, podobné; vyznačují se rychlým a přímočarým sledem děje a popis postav a rekvizit je stručný. Relevantním kompozičním prostředkem je kontrast, tedy protikladné postavení dobra a zla, přičemž dobro pravidelně vítězí nad zlem. Po obsahové stránce poskytuje pohádka informace o různých formách lidského chování v jistém historickém období toho kterého regionu. Z toho vyplývá, že i pohádka se měnila, měla svůj historický vývoj. Její základy vznikly v předhistorické době – v prvotněspolečné společnosti, kdy člověk byl ještě bezmocný vůči nepoznaným jevům přírody a nedokázal si je vysvětlit. Chápal přírodu jako soubor živých bytostí, obdařených schopností dorozumět se s lidmi. V tomto období vznikly čarodějné pohádky. Pestrý a rušný život feudální společnosti, lesk panovnických dvorů nechaly vzniknout tzv. královským pohádkám a emancipací měst a řemesel se objevují pohádky, které již vykazují realistické prvky. Místo démonických postav a rytířů v lesklém brnění vystupují už reálné postavy, čímž začíná v 15. - 16. století proces zrodu umělé pohádky, vrcholící v 19. století romantickými spisovateli, kteří po vzoru lidové pohádky rozvíjeli své (autorské) novelistické pohádky (jako je např. "Louskáček" od E. T. A. Hoffmanna, zhudebněný Čajkovským).

Zajisté tím není vyčerpáno téma vývoje evropské pohádky, to bychom museli nahlédnout ještě do jiných dějinných údobí, např. staré Řecko - kterého pověsti obsahovaly motivy, které také měly vliv na "naši" pohádku. Vzpomeňme na Homérova díla "Iliada" a "Odyssea", příběhy o Heraklovi (motiv silného chlapce), o Perseovi (vysazení na řece, cesta podsvětím za účelem získání magického předmětu, vítězství nad mořskou příšerou a osvobození dívky). Nebo římské pověsti – pověst o Amorovi a Psyché (okolo 150 n. l. v Apuleových *Metamorfózách*) se podobá pohádce o zvířecím ženichovi.

Mimo tohoto svého původního obsahového významu, který nám přibližuje svět našich předků, jaký byl, skrývá pohádka v sobě i druhotný význam – význam symbolický. Tedy mimo toho, že odráží vnější svět, současně symbolizuje duševní dění, pocity a představy našich předků v minulosti. Na posluchače a čtenáře působí příběhy o záračných událostech a jevech jako hádanky, ve kterých je skryt tajemný smysl a který právě symbolika pomáhá pochopit. Symboly jsou

výklady motivů, věcí a postav, ale mohou mít různé významy, a proto je interpretace symboliky pohádek náročná. Výklad pohádek začal už v 19. století, kdy převládala mytologická interpretace a v pohádkových textech analytici nacházeli hlavně lunární, solární a bouřkové symboly. Podle této teorie v pohádce o Šípkové Růžence symbolizuje král – slunce, královna – měsíc a Šípková Růženka – Zem.

Na vysvětlení přírodních jevů se časem ukázala mytologická interpretace jako nedostatečná a byla doplněna národopisnými úvahami. Tyto ale zdůrazňovaly souvislost pohádkových motivů s primitivními zvyky a rituály a mytologická interpretace se postupem času dostala do úzadí, až se ztratila úplně. Tak např. bylo území starých Germánů téměř celé zalesněné a spolu s pochmurným počasím se zdál les lidem strašidelný. Podle nich ho obývaly záhadné bytosti (skřítky, víly, divoká zvířata), a proto se mu vyhýbali. Kopce a hory zase byly podle Germánů osídleny božstvy, se kterými bylo třeba dobře vycházet, a proto stejně jako les obcházel i kopce. Po dešti se voda z lesů vypařovala a tvořily se mraky, ze kterých se někdy blýskalo, což také vyvolávalo u osazenstva hrůzu a domněnku božského hněvu. Proto se přinášely oběti – rituální ohně.

Interpretaci pohádky významně ovlivnily na přelomu 19. a 20. století psychologické úvahy Sigmunda Freuda. Jeho teorie o podvědomí, na základě které napsal svou knihu *Výklad snů* (1900) podnítila mnohé literární teoretiky ve 20. století použít tento, pro lidskou osobnost přímo revoluční objev, na interpretaci psychických motivů v pohádkách. Vytvořila se pro ně nová dimenze, vytvářející podobnost, pokud ne přímo paralelu mezi dnešním a pravěkým člověkem. Ve snu a fantazii se člověku zjevují jisté obrazy připo-

mínající obrazy nebo motivy pohádky. Freudův následník, psycholog C. G. Jung už byl přesvědčen, že podobnost pohádkových motivů spočívá ve stejné struktuře lidské duše. Vidí v pohádkových postavách části lidské osobnosti a pohádka se mu jeví jako zobrazení vnitřního duševního procesu. Ve snech a fantazii se člověku zjevují jisté obrazy připomínající obrazy nebo motivy pohádky. V jednotlivých pohádkových postavách vidí Jung části lidské osobnosti a pohádka se mu jeví jako zobrazení vnitřního duševního procesu. Pro Junga je evidentní propojenost snu s pohádkou a pohádky se snem. Další teoretici vycházející z Jungovy teorie se snažili soustředit svou pozornost už na pohádky z celého světa, ve kterých hledají a porovnávají symboly a snaží se nacházet paralely podle rozličných teorií směrů.

I když je symbolika pohádek mimořádně zajímavá materie, neboť dává fantazii neobyčejně široký prostor na fabulaci, tak nelze pominout jisté nebezpečí při výkladu symbolů. Badatel v této literární oblasti inklinuje totiž k tomu považovat své dohady za jisté, dokázané.

Ale jak by tomu mohlo být jinak v oblasti literatury? Kolik literárních kritiků a čtenářů – tolik názorů! Jakmile autor vydá knihu z ruky, tato začíná žít svým vlastním životem – každý čtenář si pro sebe "vyčte" z ní to, co považuje pro vlastní JÁ za relevantní i kdyby výpověď autora byla diametrálně jiná a tak to má být. Totéž platí i pro pohádku; vždyť je to též literatura, i když ta našich nejstarších předků. A proto symboly pohádky si vyloží malé dítě jinak než dítě větší a dospělý se večer při čtení pohádek svým dětem nad ní zamyslí z úplně jiného pohledu.

doc. PhDr. Ingeborg Stahlová, PhD., náboženská obec Bratislava

DÍVČÍ MEDITACE M. MATOUŠE

*Láska je anděl na kříži...
Lidé jsou jako otázky
a vždycky jenom s obtíží
blíží se k sobě bez masky...*

Jako poselství pro dnešní čas, v souvislosti s dobou, ve které žijeme, mě ve sbírce Miroslava Matouše nazvané "Dívčí meditace" zaujaly právě tyto verše. V knize je uvedeno, že básně do řeči vázané převedl ten, jemuž dívčiny úvahy a tajné myšlenky byly určeny, tedy básník sám.

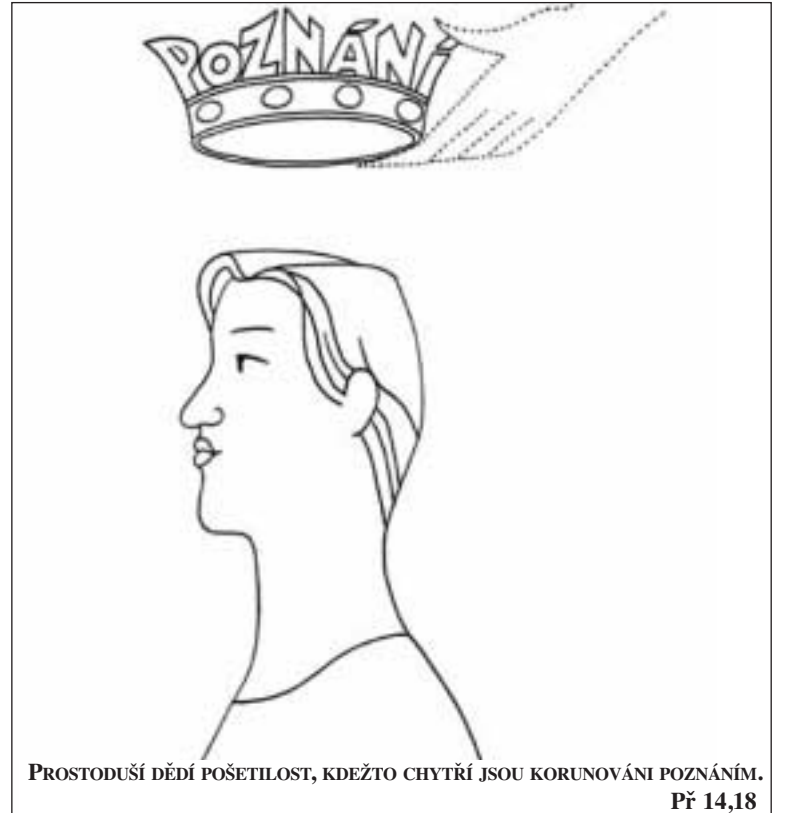
Připadají mi dokonce aktuálnější než v době, kdy sbírka vyšla poprvé – po skončení 2. sv. války. Někdy mám dojem, že lásku již nepovažujeme za největší výhru, za nejvyšší cenu ve hře života. Vždyť tolik věcí si žádá naši pozornost. Kde je pak prostor pro kultivaci vztahů, pro společně strávený čas? Ve virtuálním světě televize a počítačů totiž dochází k odsouvání vzájemnosti na vedlejší kolej. Ve velké míře dochází k rozměňování a disociaci absolutních hodnot. Řečeno slovy Zygmunta Baumana: „Žijeme v te-

kuté společnosti. Jejím hlavním znakem je neustálá změna pravidel. Jako bychom se pohybovali na tekoucím písku. Láska a vztahy jsou jediný stabilní bod v tomto pohyblivém prostředí, jako most přes rozbourané vody.“

Příběh našich milenců se odehrává v čase 2. světové války. Dalo by se říci, že právě v tak extrémní situaci, jakou je stálá hrozba smrti, stav ohrožení všech životních jistot, dochází ke krystalizaci skutečných hodnot, čistého citu bez příkras a veškerého pokrytectví.

„Formule lásky před padesáti lety byla "dokud nás smrt nerozdělí". Společný život a závazek navždy, za všech okolností. ...To je pro dnešního člověka zcela neakceptovatelné, protože má pocit, že ho to zbabuje možnosti využití tolika jiných možností...“ pokračuje Zygmunta Bauman. Lidé se dnes bojí skutečné blízkosti. I partnerství prožívají na zkoušku, nechávají si otevřená zadní vrátka, odkládají rozhodnutí.

Přesto jsme vždy znovu dojati

Marie Plotěná: Biblické ilustrace

TROCHA HUMORU

Manželé přijdou po smrti do nebe. Manželka si vše obdivně s manželem prohlíží a moc se jí tam líbí. Manžel jí říká: "Vidíš, kdybys stále neotravovala s tou zdravou výživou, mohli jsme tu být už 20 let."

* * *

Mladá dívka přijde celá zničená ze schůzky a oznámí své matce: "Tak si představ, že Karel mě zrovna před hodinou požádal o ruku."

"A proč jsi tedy tak smutná?" podivuje se matka.

"Když on mi taky řekl, že je ateista. Mami, vždyť on ani nevěří, že existuje peklo."

"No, víš co, vezmi si ho i tak. Mezi náma, my dvě mu ještě ukážeme, jak šeredně se mýlí."

* * *

Tři hoši si hrají na pískovišti a chlubí se, co dělají jejich tátové.

"Můj táta napíše na papír pár slov, všichni tomu říkají báseň a dostane za ně 500 korun," vytahuje se první.

"To nic není," opáčí druhý, "můj táta taky napíše na papír pár slov, všichni tomu říkají píseň a dostane za ně 1000 korun."

"Ale to všechno pořád nic není," dodá třetí chlapec, "protože když můj táta napíše na papír pár slov, všichni tomu říkají kázání a osm chlapů má co dělat, aby všechny ty peníze sebrali."

* * *

Malý synek faráře se ptá: "Tatko, všiml jsem si, že se vždycky v neděli ráno před kázáním postavíš před kazatelnu a skloníš hlavu. Co to děláš?"

"Prosím našeho Pána, aby mi dal dobré kázání," vysvětluje otec.

"A proč to tedy někdy neuděláš?"

* * *

Pán řekl Noemovi: "Za šest měsíců na Zem sešlu dešť, který bude trvat čtyřicet dní a nocí. Voda zaplaví celou zemi, hory i údolí, a všechno zlé bude zničeno. Chci, abys postavil Archu a zachránil pár zvířat od každého druhu. Tady na ni máš plány." Šest měsíců uplynulo jako voda. Obloha se zatáhla a začal padat déšť. Noe seděl na dvorku a plakal.

"Proč jsi nepostavil Archu, jak jsem ti přikázal?" zeptal se ho Bůh. "Odpusť mi, pane," řekl Noe. "Snažil jsem se, seč jsem mohl, ale stalo se tolik věcí. Plány, které jsi mi dal, město neschválilo, a tak jsem musel nechat udělat nové. Pak jsem měl další problémy, protože město tvrdilo, že Archa je nepovolená stavba, takže jsem musel běžet na katastr a sehnat si k ní povolení. Lesnická správa požadovala povolení ke kácení stromů a byl jsem žalován Ochránáři zvířat, když jsem se snažil pochyťat ta zvířata. Ministerstvo životního prostředí požadovalo vyjádření o ekologických důsledcích záplavy. Vnitro ode mě chtělo předběžné plány šíření vody. Na finančním úřadě zablokovali má aktiva, protože tvrdili, že se snažím vyhnout placení daní tím, že opustím zemi. Úřad práce měl podezření, že ilegálně zaměstnávám Ukrajince, takže jsem musel dokazovat opak. Je mi líto, pane, ale nemohu Archu dokončit dříve než za pět let." Najednou přestalo pršet, obloha se vyčistila a vysvitlo slunce. Noe se podíval vzhůru a zeptal se. "Pane, znamená toto, že nebudeš ničit náš svět?" "Správně," odpověděl Bůh. "Úřady to už udělaly za mne."

čistým citem milenců, jejich dlouhým odloučením, obavami z budoucnosti. I jejich odvahou oddat se s konečnou platností druhému a žít v lásce. A navzdory všem protivenstvím s nimi nacházíme naději a víru ve společnou budoucnost.

Básník dává přednost klasické podobě verše. A v dnešní době, kdy převažuje spíše verš volný, působí

básníkovo využití klasických literárních prostředků osvěžujícím dojmem. Poezie, která tryská opravdu ze srdce, ani po mnoha letech neztrácí svou autenticitu a působí na nás svou vnitřní naléhavostí.

**Markéta Hlasivcová
Literárně dramatický klub
Dialog na cestě**

SILVESTROVSKÉ ZPRAVODAJSTVÍ

Dobrá zpráva

Náboženská obec Zelená Skalice zažívá poslední dobou velkou renesanci. Po devětapadesáti letech od jejího vzniku se sbor po letech zase plní – a to takovým způsobem, že se místní bratr farář Svatoslav Krupičný nestácí ohánět. K bohoslužbám pořádaným tradičně v neděli od 8 h se přidaly další bohoslužby v 10, 12 a 14 h.

Velkému zájmu veřejnosti totiž Sbor Žižkovských cepníků a sudličníků kapacitně nedostačuje. Bratr Krupičný se Českému zápasu svěřil, že někteří členové náboženské obce s radostí navštěvují všechny čtyři jeho nedělní bohoslužby, což ho samozřejmě těší, nicméně další zájemci tak mohou přijít zkrátka.

Farář uvažuje o tom, že bude konat ještě pátou bohoslužbu od 16 h a že taktéž vypíše další dva termíny biblických hodin. „Lidé mě žádali, jestli by biblické hodiny nemohly být spíše zvečera, protože na středeční termín od 15 h často nestíhají přijít včas z práce. Chodí sice asi čtyřicet dětí, nicméně zájem dospělých mne vyzývá k rozšíření aktivit.“ Nezbývá, než po přát bratru Krupičnému Boží požehnání, aby tento nezvyklý nápor věřících zvládl.

(pš)

Rarita

Druhou adventní neděli, dne 9. prosince od 18 h, se v moravské náboženské obci Těšské Krosny konal předvánoční koncert. Vystoupil místní ženský folklorní soubor Gatáláček v obsazení nástrojů dudy, fujara, niněra a vozembouch, doprovázených koloraturním sopránem, a přednesl užaslému publiku koledy známé i neznámé. Pro velký úspěch byl soubor požádán, aby se účastnil na letošní novoroční bohoslužbě. Srdečně zveme všechny bratry a sestry, aby přišli svou účastí na bohoslužbách podpořit místní svěbytný folklor.

(pš)

Nový sbor

Náboženská obec v Zahálčivě se odhodlala k razantnímu kroku. Prodala svůj sbor Kostnického mučedníka městu a místo toho si údajně pronajala gotické katakomby v místní zřícenině, která kdysi patřila hraběcímu rodu Peckamy-Michelle.

Sestra farářka Otýlie Pištěláková tento nestandardní postup vysvětluje: „Dohodli jsme se s radou starších, že je třeba vrátit se k prvopočátkům křesťanské víry. Nechali jsme se inspirovat Římem a tehdejšími tajnými schůzkami v katakombách.“

Jak se k celé situaci staví členové náboženské obce, se Českému zápasu nepodařilo zjistit, neboť od určité doby není známo, kdy se konají bohoslužby, a taktéž farní úřad není k nalezení. Sama sestra farářka o svých ovečkách tajemně mlčí. Doufejme tedy, že město Zahálčivá neplánuje v brzké době vybudování arény a nákup lvů.

(pš)

Nový farář

Je tomu již dlouho, co náboženská obec Strážné přišla o svého dlouholetého faráře, bratra Hynka Pěničku. Plných deset let byla administrována z přilehlého města Orlová a účast na bohoslužbách byla mizivá. Nyní se však blýská na lepší časy. Duchovní Blahoslav Blažený, čerstvý absolvent Husovy teologické fakulty, si tuto perspektivní náboženskou obec vybral jako místo svého působení. Před pár týdny nastoupil do svého úřadu a hned se vrhl do mnohých aktivit.

Bohužel, ne všichni členové náboženské obce se na nového bratra faráře tváří nadšeně. Sestra Květuše Karfiolová se nám svěřila se svými dojmy: „Farář Blažený spolu se svým pastoračním asistentem obcházejí všechny domy ve vsi, tůkají a chtějí si popovídat. Taky organizuje protesty proti krevním transfúzím před orlovskou nemocnicí a vydává týdeník pochybné kvality nazvaný Hlásná trouba. Nevím, jak vám, ale mně se to nelíbí.“

Český zápas zjistil, že od té doby, co bratr Blažený působí ve Strážném, si přece jen značnou část věřících získal. Činí tak hlavně svým neutuchajícím nadšením pro častou pastoraci, o čemž se sestra Karfiolová pohrdavě vyjádřila jako o "vymývání mozku".

Redakce ovšem po setkání s okouzlujícím a výřečným duchovním Blaženým tomuto škarohlídství přílišnou váhu nepřikládá.

(pš)

Černá kronika

Náboženská obec v Předhorsku utrpěla nedávno značnou ztrátu. Místní šedesát let starý sbor, ohlodaný zubem času a nikdy neopravován, se první adventní neděli zřítíl přímo během bohoslužeb. Sestra farářka Václava Chramostejlková měla veliké štěstí, že se jí povedlo ze sboru utéct dříve, než ji pohřbil ve svých sutinách. Neštěstí se tak obešlo bez ztrát na životech. Českému zápasu v rozhovoru vypověděla: „Děkuji Bohu, že na moje bohoslužby nikdo nechodí. Do smrti bych si vyčítala, že mé kázání někoho poškodilo na životě.“

Škody se odhadují na několik milionů korun, ovšem pouhá majetková ztráta je pro sestru farářku vedlejší. „To, že nám spadl sbor, zanechá především hlubokou ránu v duchovním životě naší náboženské obce.“

(pš)

Sklizeň jmelí

Jako každý rok, i letos se pořádá v náboženské obci Pustá obřadní sklizeň celoroční úrody jmelí. Zveme všechny zájemce, kteří se hodlají podílet na tomto krásném zvyku, aby se dostavili dne 6. ledna ve 14 h do Husova dubového háje. Bílé plachty a zlaté srpy s sebou, neopomeňte žebříky pro méně zdatné stromolezce. Těší se na vás místní farář Evžen Keltský.

(pš)

Hromadné bířmování

Během doby mezi Vánoce a koncem roku se řada bratří a sester v náboženské obci Lopušníky rozhodla, že podstoupí obřad bířmování. Nebylo by to nijak neobvyklé rozhodnutí, tento akt často probíhá hromadně, ovšem tentokrát byly pohnutky trochu jiné.

Čerstvý bířmovanec, bratr Leonard Šesták, se přiznal: „Je to od nás možná trochu škodolibé, ale domluvili jsme se v náboženské obci, že budeme naším hromadným bířmováním usilovat o zápis do Kyrsovy šlonzácké knihy rekordů. A protože jsme sehnali přes dvě stě zájemců, rekord se nám skutečně povedl. Nebylo to však nijak snadné. Seznámit tolik lidí s Písmem i se specifiky naší církve trvalo přes tři roky. Rada starších pak několik měsíců věnovala přezkušování každého jednotlivce, aby nám nakonec ještě neudělal ostudu.“

Nutno podotknout, že aby bířmovanci nestrávili ve sboru celý den, byli do Lopušník mimo místního bratra faráře Josefa Paličky a místního biskupa povoláni i všichni ostatní biskupové, aby odvedli svůj díl práce. A tak mají všichni bířmovanci na tento slavný den 31. prosince jistě krásné vzpomínky.

(pš)

Upozornění na závěr

Redakce upozorňuje na to, že jakékoli podobnosti s kterýmkoli duchovním či náboženskou obcí naší církve jsou zcela náhodné.

(red)

KALENDARIUM S HÁDANKAMI

Rodiny seděly shromážděny ve společenském domě a poslouchaly vědmu sedící na trojnožce, když těsně před půlnocí někdo rázně zabouchal na dveře. Objevila se koňská hlava a voják s bronzovou přilbou. Rozhlédl se po místnosti a skoro dotčeně povídá: „Pro vás asi tahle zpráva nebude zrovna nejdůležitější!“

Tricet párů očí k němu udiveně vzhledlo.

„Co tady vlastně takhle v noci děláte?“ zeptal se voják.

„Blíží se první den roku, tak posloucháme věštby,“ odpověděl asi šestnáctiletý mladík.

„Než si je poslechnu, tak vám taky něco řeknu, i když, jak vidím, to pro vás nejspíš nemá vůbec smysl,“ bručel voják a dodal „od 1. března bude po celé naší říši konečně platit nový kalendář!“

Jak očekával, velký zájem toto prohlášení nevyvolalo. Všichni měli oči upřené k vědmě, která se chystala pronést svá proctví.

Měla jich tentokrát před očima hodně:

1. Za tisíc let tady budou žít úplně jiní lidé. Už si ani nebudou pamatovat, odkud přišli, a náš lid vyženou na zápas. Bude se jim říkat holubičí povahy, ale jako holubi zrovna nebudou. Vládnout jim bude kníže Jaromír.

2. Za jedenáct set let se holubičí povaha tohoto lidu ukáže v pravém světle - jeden rod tohoto lidu do posledního vyvraždí jiný rod. Vládnout tady bude Svatopluk zvaný Olomoucký.

3. Za dvanáct set let se to tady jakž takž srovná, ten lid bude mít svého krále a bude žít chvíli v míru. Zato okolní státy se budou vyvražďovat navzájem. Mocný Řím bude mít úplně jiné náboženství než teď, které bude hlásat po celém světě, a kdo bude odporovat, toho vojáci s křížem na prsou zabijí, jako lid zvaný Albigenští.

4. Za třináct set let bude tomuto lidu vládnout cizí král a ještě za to zaplatí 45 000 hriven.

5. Za čtrnáct set let se tady objeví lid, který bude chtít opravovat římské náboženství. Vládnout mu bude slabý král Václav, který dlouho nebude vědět, na kterou stranu se přidat.

6. Za patnáct set let tady budou žít v míru malý lid náboženství římského a velký náboženství kalicha.

7. Za šestnáct set let se budou o tuto zem hádat dva bratři, kteří se však přece jen dohodnou na místě zvaném Libeň.

8. Za sedmnáct set let bude lid kalicha žít už jen tajně po lesích a scházet se po domech. Svůj mateřský jazyk bude pomalu zapomínat. Lid římského náboženství bude stavět ohromné a honosné paláce, kde se bude scházet a modlit k jejich Bohu.

9. Za osmnáct set let se narodí jeden z mnohých velkých mužů, kteří budou kališnickému lidu připomínat jeho mateřský jazyk, budou pro ně psát knihy a hry, aby si znovu vzpomněli na svou slavnou minulost.

10. Za devatenáct set let už bude mít kališnický lid novou naději. Jeho řeč se pomalu začne používat na úradech, bude znát dobře svou slavnou historii a její velké muže. Bude mít své divadlo, kde budou hrát hry v jeho jazyce. Bude mít noviny, kde si přečte o všem, co se ve světě děje. Ten rok zrovna spadne na Sibiř obrovský kámen z nebe, o kterém ještě sto let nikdo nebude vědět, čím vlastně byl.

Vědma zavřela oči a odmlčela se.

„A co bude za dva tisíce let?“ zeptal se jeden smělý mladík.

„To neví nikdo,“ odpověděla vědma a přitáhla trojnožku blíž k ohništi.

***

A tady náš příběh končí a přijdou hádanky:

1. Ve kterém roce se scénka odehrává a jaký kalendář měl začít platit?
2. Který rod byl v daném roce vyvražděn?
3. Kdo u nás vládl v daném roce?
4. Který král zaplatil za to, aby u nás mohl vládnout?
5. Kterí bratři se o naši zem hádali?
6. Kdo byl muž, který připomínal lidem jejich mateřskou řeč a psal pro ně hry?
7. V posledním roce, který vědma zmínila, byla založena jedna z nejstarších zoologických zahrad u nás. Víte, kde to bylo?

***

Vaše správné odpovědi očekáváme do konce ledna 2008. Tři vylosovaní luštitelé obdrží roční předplatné našeho časopisu a dalších sedm získá pěkné knihy.

Nové číslo bankovního účtu ústřední rady

43-569530217/0100

Veškeré platby, prosíme, poukazujte na tento účet.

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

NOVOROČNÍ PŘÁNÍ

Nahradte čísla písmeny podle následujícího klíče:

1 13 15 2 12 3 14 5 10 11 9 15 2 17 6 12 15 16 7
10 9 18 4 5 8 2 8 6 7

1 = A	7 = M	13 = Ť
2 = Á	8 = N	14 = Ů
3 = B	9 = O	14 = V
4 = E	10 = P	16 = Ý
5 = H	11 = R	17 = Z
6 = Í	12 = S	18 = Ž

(Řešení z minulého čísla: Nám narodil se.)

Jana Krajčířková

(red)

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčířková, Ivana Kyselová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9